

**INSTITUIREA ȘI ACTIVITATEA COMISIEI REGIONALE DE PE LÂNGĂ
ADUNAREA DEPUTAȚILOR NOBILIMII DIN BASARABIA PENTRU ÎNTOCMIREA
RECENSĂMÂNTULUI FISCAL AL POPULAȚIEI DIN 1824**

Valentin TOMULEȚ

Universitatea de Stat din Moldova

În prezentul demers științific autorul analizează, în baza izvoarelor de arhivă inedite, modalitatea de instituire și activitate a Comisiei Regionale din cadrul Adunării Deputaților Nobilimii din Basarabia în scopul întocmirii unui nou recensământ fiscal al populației.

Autorul demonstrează că țarismul a manifestat un interes special față de studierea situației demografice din regiune în scopul impunerii fiscale și asigurării armatei ruse cu produse alimentare, furaje, încartuirii ostașilor, în condițiile unui eventual război cu Imperiul Otoman, dar și în scopul asigurării armatei ruse de ocupație din regiune.

După efectuarea, în scurt timp după anexare, a recensământului populației din 1817, în scopul depunerii de către populație a jurământului de credință împăratului rus și determinării numărului de contribuabili în teritoriul nou-anexat, țarismul avea nevoie de un nou recensământ al populației care ar fi reflectat mult mai veridic numărul familiilor de contribuabili din Basarabia. Acest interes a fost dictat de faptul că în scurt timp după anexarea regiunii la Imperiul Rus în provincie au avut loc schimbări importante în structura socială și demografică. În plus, despre unele categorii sociale și fiscale privilegiate ale populației, cum ar fi: boiernașii, mazilii, ruptașii, ruptașii de vistieria și ruptașii de cămară, nu se știa aproape nimic. În acest scop, la 21 februarie 1824 pe lângă Adunarea Deputaților Nobilimii din Basarabia este instituită Comisia Regională pentru întocmirea recensământului fiscal al populației.

Cuvinte-cheie: *politică socială, recensământ fiscal, structură socială, boier, boiernaș, mazili, ruptași, mic-burghezi, țărani.*

**ESTABLISHMENT AND ACTIVITY OF REGIONAL COMMISSION ATTACHED
TO ASSEMBLY OF DEPUTIES OF NOBILITY IN BESSARABIA FOR
PREPARATION OF TAX CENSUS OF POPULATION IN 1824**

In the given article, based on unpublished archive sources, the author examines the establishment and activity within the Assembly of Deputies of Nobility in Bessarabia of the Regional Commission for drawing up of a new tax census of population.

The author demonstrates that Tsarism expressed a particular interest to study the demographic situation in the region for imposition of tax and in order to insure Russian army with food, forage, quartering of soldiers, in an eventual war with the Ottoman Empire, but also to supply the needs of the Russian occupation army in the region.

After performing, shortly after annexation, the population census in 1817, in order for the population to submit the oath of allegiance to Russian Emperor and for determining of the number of taxpayers in the newly annexed territory, Tsarism needed a new census, which could reflect more accurately the number of families of taxpayers in Bessarabia. This interest was dictated by the fact that shortly after annexation to the Russian Empire in the province occurred important changes in the social and demographic structure. In addition about some social and tax privileged categories of population such as *boiernașii, mazilii, ruptașii, ruptașii of treasury* and *ruptașii of pantry*, almost no one knew anything. For this purpose on February 21, 1824 attached to Assembly of Deputies of Nobility in Bessarabia there is instituted the Regional Commission for the preparation of the tax census of population.

Keywords: *social policy, tax census, social structure, landlord, country squire, to banish, tax payers, petty-bourgeois, peasants.*

Prezentat la 20.02.2015

Publicat: iulie 2015